

FLATNESET VINDKRAFTVERK i Berg kommune

Vindkraftverket slik det vil bli sett fra Morrvika. Manipulert foto fra Troms Folkeblad.

Utsikt fra sør mot Flatneset med gårdene Vika og Lavoll.

INNHOLDSFORTEGNELSE

- 1 Innledning**
 - 2 Kommentarer til begrunnelsen for utbyggingen**
 - 2.1 Mangel på helhetstenkning
 - 2.2 Skepsis på Stortinget og i opinionen
 - 2.3 Selger kraften til andre deler av landet
 - 2.4 Gir ikke nye arbeidsplasser
 - 3 Beskrivelse av det aktuelle stedet**
 - 3.1 Beliggenhet
 - 3.2 Historikk
 - 3.3 Dagens brukssituasjon
 - 3.4 Landskapsverneområde
 - 4 Kulturminner**
 - 4.1 Arkeologiske funn
 - 4.2 Nyere kulturminner
 - 4.3 Bebyggelsen
 - 4.4 Samiske kulturminner
 - 4.5 Krigsminner
 - 4.6 Et mangfoldig kulturminneområde
-

- 5 Fauna**
 - 5.1 Fugleliv
 - 5.2 Jakt

- 6 Næringsinteresser**
 - 6.1 Reindrift
 - 6.2 Turisme – Prosjektet Nasjonale Turistveger
 - 6.3 Turisme på ”Yttersida”

- 7 Skadevirkninger, ulemper, konklusjon**

- 8 Vedlegg**

Vindkraftverket slik det vil sees fra Skaland. (Manipulert foto fra Troms Folkeblad)

1 Innledning

1. Troms Kraft Produksjon AS
”Melding om planlegging av Flatneset Vindkraftpark og tilhørende nettilknytning i Berg kommune” datert 11.03.2004.
2. Offentlig orienteringsmøte avviklet av NVE og Troms Kraft Produksjon AS på Skaland 24. 03.2004.
3. Annonsering i dagspressen 23. 03. 2004 om bl.a. ovennevnte planlegging.

Under orienteringsmøtet og i annonseringen ble det kunngjort at grunneiere og andre berørte kunne innlevere skriftlige merknader og kommentarer til den framlagte meldingen innen 1. juni 2004. Dette dokumentet inneholder merknader/ kommentarer til den framlagte meldingen fra grunneiere som vil bli berørt av vindkraftverket, herunder vindmøllenes plassering, vegen og kraftoverføringskabelen.

Vi viser her til vedlagte underskriftsliste, vedlegg nr. 1.

Under utarbeidelsen av dokumentet har det vært avholdt grunneiermøter hvor meldingen har blitt diskutert og utredningsoppgaver fordelt. Man har videre innhentet faglige synspunkter, råd og veiledning fra følgende instanser og/eller fagpersoner:

Fylkesmannen i Troms, Miljøvernavdelingen.

Berg kommune.

NINA Norsk institutt for naturforskning.

Statens vegvesen.

Turistnæringen v/ Destinasjon Midt-Troms.

Leder for Nordre Senja reinbeitedistrikt.

Reindriftsforvaltningen Troms.

2 Kommentarer til utbyggerens begrunnelse for utbyggingen

I Troms Kraft Produksjons AS melding, side 4, er bakgrunnen for utbyggingsplanene tilkjennegitt ved at det vises til Stortingsmelding nr 58 (1996-97) ”Miljøpolitikk for en bærekraftig utvikling - dugnad for framtida” og til Stortingsmelding nr 29 (1998 – 99) ”Om energipolitikken”.

I ovennevnte stortingsmeldinger pekes det på økt satsing på fornybare energikilder som bio-, vind- og solenergi, og det uttales som målsetting en årsproduksjon på 3 TWh innen år 2010.

2.1 Mangel på helhetstenkning

Med bakgrunn blant annet i ovennevnte stortingsmeldinger kan vi altså fastslå at det for tiden er politisk korrekt å tenke fornybar energi, som vindkraft. Vi tror likevel ikke at våre politiske

myndigheter har gitt grønt lys for en storstilt utbygging av miljøvennlige energiformer *uten at det skal bli stilt krav om å ivareta de samme strenge natur- og miljøhensyn som ved utbygging av tradisjonelle kraftproduserende anlegg.*

Å bygge lønnsomme vindkraftverk medfører dramatiske inngrep i naturen, noe som både berører selve utbyggingsområdet og et stort omland rundt, ettersom turbinene ønskes plassert i åpent lende ved kysten der de vil bli synlige på langt hold. Kraftutbyggere, som opererer på oppdrag av nasjonen, har derfor et særskilt ansvar med å finne fram til lokaliteter for vindkraftproduksjon som medfører minst mulig ulemper for fellesskapet.

Vi er også bekymret for tempoet og omfanget av de utbyggingsplanene for vindkraftverk som foreligger. Dersom det nærmest blir fritt fram for utbygging av vindkraft, vil den relativt sett uberørte og spektakulære kysten av Nord-Norge om få år ligne en teknopark av master, turbiner og rotorblad i bevegelse mot himmelen.

Lokaliseringen av de vindkraftprosjektene som Troms Kraft Produksjon AS lanserer på kysten av Troms er foretatt uten noen som helst støtte i en overordnet plan for utbygging av vindkraft i fylket. Dette er betenkelig. Den aller første fase i planarbeidet bør være å utarbeide en regional samla plan for vindkraftproduksjon, etter mønster av samla plan for vassdrag, og for en tidsperiode langt ut over 2010.

Det nordnorske kulturlandskapet er særegent blant annet fordi menneskelige inngrep og installasjoner gjennom tidene alltid har hatt et format som harmoniserte med omgivelsene. Innføring av vindkraftteknologi bryter helt klart med denne tradisjonen, hvilket gjør en bred offentlig meningsutveksling rundt konsekvensene av vindkraftutbygging ekstra påkrevd.

I det aktuelle tilfelle står vi også overfor et naturområde og en landskapstype som helt enkelt ikke er dimensjonert for denne typen industri. Det kan karakteriseres som et slags ”miniatyrlandskap” som vil bli fullstendig rasert ved en utbygging, og dermed miste sin verdi både for dem som har sine gårder/fritidsboliger her og for dem som bruker området til ulike fritidsformål. Det planlagte utbyggingsområdet ligger også så nært inntil et foreslått *landscapsvernområde* som det er mulig å komme. Alt dette gir oss en stygg mistanke om at *det er nærheten til en trafostasjon som har bestemt lokaliseringen.* Dette vil vi karakterisere som en nokså vilkårlig form for planlegging av et prosjekt med så vidtrekkende konsekvenser som dette.

Flatneset sett fra Skaland.

Flatneset sett fra Finnsæter.

Foto fra Berg kommunes nettsider.

2.2 Skepsis på Stortinget og i opinionen

De utspill som i den seinere tid har kommet fra Stortinget, kan tolkes dit hen at politikerne *ikke* mente at denne utbyggingen skulle gå over stokk og stein, uten samordning med andre nærings- og miljøpolitiske forhold, og uten en samordnet kartlegging av behovene og tilgjengelige arealer, det vil si *egnede* utbyggingsområder. Stortingspolitikere etterlyser i dag planer som tar mer hensyn til natur, miljø og næringsinteresser som for eksempel turisme, og de bebuder å vurdere stopp i vindkraftutbygging inntil slike planer foreligger. Vi viser til vedlagte klipp fra *Trønderavisa* 14.04.04 med en del uttalelser om dette fra sentrale politikere på Stortinget, vedlegg 2.

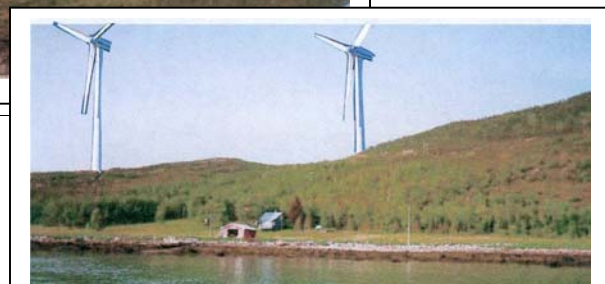
Fra flere hold er det også reist tvil om vindkraft er en fornuftig energikilde rent samfunnsøkonomisk i det lange løp. Dagens vindmøller beveger seg i 10-20 omdreininger pr. minutt (vel å merke når det er vind!) og krever omfattende installasjoner både på bakken og i lufta, mens en turbin i et gasskraftverk har en helt annen ytelse (3000 o/min). Selv om gasskraftverk per i dag ikke er noe reelt alternativ, kan vi likevel om få år være i en situasjon hvor man har løst avfallsproblemet i forhold til gass.

2.2 Selger kraften til andre deler av landet

Kraften som eventuelt vil bli produsert av det planlagte vindkraftverket på Flatneset, er ikke beregnet på det lokale energibehov, men vil bli solgt ut av landsdelen, eller til og med ut av landet. Det er et forhold som vi registrerer at økonomer stiller seg kritiske til, blant annet på grunn av de store kostnadene til forsterkede overføringslinjer dette vil medføre. Vi mener det også er et tankekors at man er villig til å risikere så mye av det ville og uberørte Nord-Norge for å tilfredsstille et stigende og ukritisk privat kraftforbruk andre steder i landet.

2.4 Gir ikke nye arbeidsplasser

I utbyggerens melding (pkt 5.9) gjøres det klart at vindkraftverket ikke vil gi nye arbeidsplasser til kommunen, i det driften av vindkraftverket i høy grad vil være automatisert.

Gårdene Lavoll og Smevika. Manipulerte foto.

3 Beskrivelse av det berørte området

Kartutsnitt fra Berg kommune.

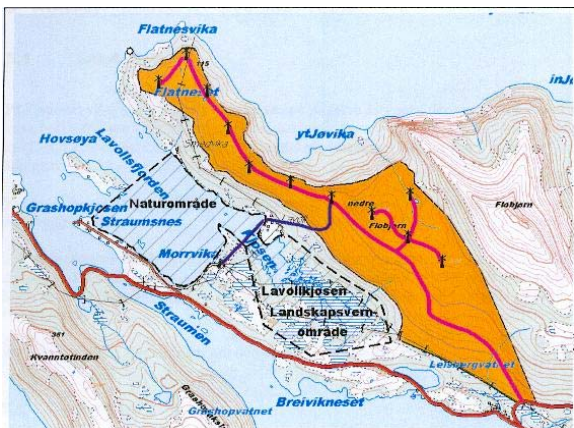

Utsikt mot Flatneset med Smevika og Lavoll.

3.1 Beliggenhet

Det foreslåtte vindkraftverket tenkes etablert på Flatneset i Berg kommune på Senja, med 7 eller 11 vindmøller.

Flatneset er navnet på den vestligste delen av landtungen som strekker seg fra Lille Flobjørn og vestover (se kartutsnitt). Utbyggerens kartutsnitt viser at utbyggingen vil skje langs hele dette høydedraget fra og med Flobjørnvann/Lille Flobjørn og ut til Flatneset.

Kartutsnitt sakset fra Troms Kraft Produksjons melding. Utbyggerens kraftlinjer er godt representert fra før.

Lavollsfjorden skjærer seg inn på sørsiden av landtungen, Bergsfjorden på nordsiden. Rett under utbyggingsområdet, sørvendt mot Lavollsfjorden, ligger gårdene Smevika (Vika) og Lavoll, totalt 6 gårder, tidligere småbruk. Området er noe av det mest naturskjønne som finnes på kysten av Troms – et åpent og vennlig kystlandskap med en sjelden skjærgård, hvite sandstrender og idylliske vik og sund. Begge sider av Bergsfjorden omkranses av alpine fjellformasjoner som kan gå opp i høyder på 700-1000 meter, men også av rundere og vennligere fjell, åsrygger og koller med bjørkeskog og et og annet granplantefelt.

Utsikt fra lille Flobjørn vestover Lavollshøgda mot Flatneset.

På denne smale åsryggen, i silhuett mot himmelen for alle som bor og ferdes i området, planlegges det oppført 7 eller 11 stk 125 m høye vindmøller, samt en 5 m bred veg.

3.2 Historikk

Området har vært i bruk av mennesker gjennom flere tusen år, av jegere og fangstfolk, og etter hvert også av en bofast befolkning som drev med jordbruk og husdyrhold i tillegg til fiske og fangst. Det er dokumentert bosetting i området siden yngre steinalder. Både på Lavoll og Hofsøy er det funnet spyd- og pilespisser og av stein, som av Tromsø Museum er datert til å være 3- 4000 år gamle jakt- og fangstredskap.

I Lavollsmarka finnes tufter etter fallgroper for bjørnefangst, og i lavlandet rundt fjorden er det flere steder tufter etter gammel bosetting (se kap. 4 om kulturminner). Fram gjennom tidene har bosettingen vært noe variabel, med en befolkningstopp rundt 1950-årene. Næringslivet var basert på fiske kombinert med småbruk, slik det stort sett var i alle kystbygder i landsdelen inntil 1960-tallet. I løpet av 1960-årene fikk noen av bygdene på ytre Senja vegforbindelse, og sammen med en generell modernisering av næringslivet ble mange småsamfunn liggende i bakevja. Mangel på veg, og dermed til goder som etter hvert ble regnet som opplagte i et velferdssamfunn, førte til at mange utkantbygder ble fraflytta. Så også på gårdene Lavoll og Vika; her flytta den siste familien fra stedet i 1965.

3.3 Dagens brukssituasjon

Fraflyttinga endret naturlig nok bruken av området, som nå fikk en ny funksjon som fritidsbygd. De fleste utflytterne kjente sterke bånd til den grenda der de var født og oppvokst. Når trekkfuglene vendte tilbake til liene og strendene ved Lavollsfjorden, trakk også mange av pensjonistene til hjembygda for å tilbringe våren og sommeren der. De yngre fulgte etter med opphold så lenge som deres fritidssituasjon tillot. De siste 10-15 åra er det lagt ned betydelige ressurser i å holde gårdene i hevd med restaurering og vedlikehold. I dag er gårdene i utstrakt bruk av tre generasjoner til rekreasjons- og fritidsformål.

Fin sommerdag i fjæra.
Noen meter unna planlegges lagt en 22 000 volt kabel.

Bærforekomstene er til dels betydelige.

Ikke bare gårdeierne, men friluftsfolk fra fjern og nær bruker stedet til turer og rekreasjon. Kombinasjonen av vakker, uberørt natur og forekomsten av varierte kulturminner gjør at skolene på ytre Senja ser seg nytte av området til ekskursjoner og friluftsopplegg. Her er gode bærforekomster, særlig av multer, blåbær og bringebær – ressurser som utnyttes i stor grad både av stedets befolkning og av tilreisende.

Området er av en slik karakter at klisjéen ”en fredet plett på jord” faktisk har sin berettigelse. Det er et småskalalandskap som rett og slett ikke vil tåle en industriutbygging av det omfanget det her er snakk om. Hvis prosjektet gjennomføres, *må naturen vike*, i den forstand at hele området blir *lagt dødt* som natur- og friluftsområde. I dét perspektivet oppleves det som en kraftig provokasjon når representanter for utbyggeren hevder at en veg gjennom området ”vil øke tilgjengeligheten av det” og at selv de verste inngrep kan ”revegeteres”.

For dagens brukere ligger den største rekreasjonsverdien i naturopplevelsen, stillheten og freden – en ressurs som blir mer og mer knapp i vårt samfunn. Fugle- og dyrelivet her er variert og rikt, og man kommer nært innpå det. Daglig kan man oppleve å se havørn, ugle og falk i jaktsituasjoner, her er orrfugl og rype, rev, hare, elg og rein. Alt dette vil bli påvirket av en eventuell utbygging av området til industriformål, og verken de opplevelsene som naturen her gir opphav til eller de biotopene som de enkelte artene inngår i kan kompenseres eller ”revegeteres”.

3.4 Landskapsvernområde

Nær inntil området for traséen for tilførselsveg og anleggsted for vindmøllene, er det av Direktoratet for naturforvaltning foreslått etablert et landskapsvernområde i Lavollskjosen, se kartutsnitt på side 7.

Hovedmålsetningen bak det omfattende utredningsarbeidet med en *kystverneplan* er å fremme godt dokumenterte og begrunnede forslag om spesielt vern av de mest verdifulle naturområdene langs kysten, et arbeid som igjen tar utgangspunkt i Stortingets målsetning om vern av norsk natur, jfr. Stortingsmelding nr. 68 (1980-81). Bak de enkelte forslagene, utarbeidet av Fylkesmannens miljøvernavdeling i hvert enkelt fylke, ligger befaringer og registreringer som har resultert i et betydelig datagrunnlag om de enkelte lokalitetene og deres spesielle miljøkvaliteter. Arbeidet med verneplanen – som har foregått over 15 år – har i mange områder blitt møtt med en forståelig skepsis fra grunneiere, næringsutøvere og lokalpolitikere, fordi den legger visse restriksjoner på bruken av området. Det understrekes imidlertid fra myndighetenes side at det er *allmenne hensyn* i ei tid med store samfunnsendringer som tilsier vern av spesielt verdifulle og/eller sårbare naturmiljøer, for å sikre at ”de utvalgte lokalitetene skal få utvikle seg mest mulig *upåvirket* [vår utheving] for fremtiden, slik at også våre etterkommere skal få oppleve dem.” (Rapport nr 65/1996 fra Fylkesmannen i Troms, Miljøvernavdelingen: Utkast til verneplan for kystregionen i Troms fylke, faglig del II – Midt- og Sør-Troms)

Etter det vi har kjennskap til, skal direktoratets forslag behandles av Stortinget i løpet av våren 2004. Man regner med at kystverneplanen får bred tilslutning her.

Blant de 47 områdene som er med i ”Utkast til verneplan for kystregionen i Troms fylke” er 13 lokaliteter å finne på Senja, noe som illustrerer hvilke kvaliteter denne øya representerer når det gjelder naturverdier. 7 av disse finnes på Ytre Senja i kommunene Berg og Torsken, mens 3 foreslåtte verneområder ligger i synsfeltet for det aktuelle vindkraftverket: Bergsøyan naturreservat med et areal på 19.100 dekar, Færøya landskapsvernområde på 6000 dekar og Lavollskjosen landskapsvernområde på 1083 dekar. De to førstnevnte verneområdene inngår i en meget sjelden og spesiell skjærgårdsnatur på Ytre Senja, der formålet med vern i første rekke er å sikre et rikt og karakteristisk fugle- og planteliv. Området har også generelle naturkvaliteter som det blir mer og mer viktig å ta vare på, stillhet, hvite sandstrender, følelsen av å ferdes i et tidløst landskap ”langt vekk fra sivilasjonen”. Særlig Store Færøya er et yndet utfartsområde for båtfolk fra nærområdene. Plasseringen av et vindkraftverk midt i synsfeltet av disse verneobjektene, vil ved sine dimensjoner gripe sterkt forstyrrende inn i områdets karakter av å

være uberørt, vill og mektig natur. I dét perspektivet vil utbyggingen utvilsomt bety en forringelse av naturopplevelsen.

Kloss inntil planlagt veg og utbyggingsområde for Flatneset vindkraftverk har miljøvernmyndighetene foreslått etablert Lavollskjosen landskapsvernområde. Begrunnelsen for det foreslåtte vernet er ”å bevare et stort våtmarksområde med en av de mest fullstendige og upåvirka strandenglokaliteter på ytterkysten av Troms.” Området benyttes også av flokker av vade- og andefugler visse tider på året.

I verneforslaget framheves det at lokalitetens botaniske særpreg ligger i den store variasjonen av arter i ulike økologiske soner fra brakkvannseng via strandeng til det store strandmyrområdet som finnes inne i Kjosen. I planutkastet understrekes det at sikring av området forutsetter ”*at det ikke skjer noen former for endringer i myrene sørøst for strandenga*” som er med på å gi det hydrologiske grunnlaget for den vegetasjonen som gjør lokaliteten spesiell.

Det er et poeng her at myrområdet også får tilsig fra bekker som har sitt utspring i det planlagte utbyggingsområdet og som utgjør en betydelig usikkerhetsfaktor i forhold til det som anses å være en effektiv sikring av verneområdet.

Vi gjør også oppmerksom på at grensene for det planlagte verneområdet går helt fram til bebyggelsen på Lavoll, noe som skaper ytterligere problemer for utbyggeren med tanke på nedføringslinje for kraften. Her foreslås lagt jordkabel ned mellom den ytterste bebyggelsen på stedet.

Som konklusjon på dette punktet må vi anføre at etablering av et industriområde av dette slaget, med de omfattende *naturinngrep* det representerer, på ingen måte lar seg forene med de høye ambisjoner om *vern av truet natur* som ligger nedfelt i myndighetenes mangeårige bestrebelser på å få vedtatt en samlet verneplan for unike kystlokaliteter her i landet.

Utsikt over den vestre delen av Lavollskjosen.

4 Kulturminner

I følge økonomisk kartverk over de berørte gårdene, samt kulturvernmyndighetenes registreringer over faste og løse funn, er det få arkeologiske spor etter bosetting på Lavoll og i Smevika. Denne situasjonen er imidlertid endret etter flere nyere registreringer de siste årene. Det er sannsynlig at mangeårig jordbruksvirksomhet har fjernet spor etter menneskelig virksomhet i eldre tid, at arkeologiske funn ikke er blitt identifisert og derfor ikke rapportert til ansvarlig myndighet.

4.1 Arkeologiske funn

I 1956 ble det funnet en spydspiss av skifer fra yngre steinalder i en åker ved hovedbygningen på Lavoll 14/6 og 7, 10-12 meter over havet. Spydspissen (L8 7528) ble registrert i forbindelse med fornminneregistrering i 1984 og levert til Tromsø Museum. Funnområdet er merket av på Økonomisk kartverk som fjernet løsfunn. *Funnstedet ligger der hvor Troms kraft, i følge kart i Melding om planlegging av Flatneset Vindkraftpark, har lagt sin kabeltrasé til Morrвика.*

Sammen med andre arkeologiske funn fra området, bl.a. en pilespiss fra Hofsåya, gullring fra jernalder funnet på gården Straumsnes og mulig jernaldergrav i Morrвика, vitner dette om ferdsel, jakt og bosetting på Lavoll og området omkring i fjern fortid. Lavolls beliggenhet lunt og skjermet fra storhavet, med lett tilgang til småvilt, sjødyr og fugl, har naturlige fortrinn som gjør nye, fredete fornminner fra før-reformatorisk tid sannsynlige.

I løpet av de siste årene er det gjort nye funn i området. Nye brukere har innrapportert både løsfunn og faste kulturminner på Lavoll og i Smevika. Disse er innrapportert til fylkeskommunen, som melder befarings på Lavoll i løpet av 2004.

På gnr.14/1 er det gjort løsfunn på østsiden av hovedbygningen; avslag av kokekar i keramikk og kleberstein med datering til middelalder/nyere tid. Gjenstandene er typiske gårdshaugfunn og funnstedet befinner seg da også der hvor den eldste bebyggelsen mest sannsynlig var lokalisert. Undersøkelser vil kunne slå fast om hovedbygningen på 14/1 ligger på en lav gårdshaug.

Blant de eldste tuftene etter bebyggelse langs sjøen fra Lavoll til Flatneset, er ei nylig registrert nausttuft, godt synlig med sammenhengende voll på begge langsiden. Tufta ligger lunt til i ei lita vik orientert nordøst-sørvest, ca 1 – 1,5 m o h. like SØ for Torvikholmen.

4.2 Nyere kulturminner

På denne strekningen fins i tillegg mange mer eller mindre synlige tufter og bygningsrester fra virksomhet i løpet av de siste 300 år; storbåtnaust, ulike mindre uthus, sommerfjøs og andre driftsbygninger, samt innretninger for inngjerding og pass av dyr, som f.eks bjørnebåsen i Lavollmarka. De vakre steingjerdene som omkranser innmarka, er en del av dette sammensatte kulturminneområdet, som opprinnelig var foreslått innlemmet i Lavollkjosen landskapsvernområde.

4.3 Bebyggelsen

Bebyggelsen på Lavoll og i Smevika består av 1800-tallshus i tømmer fra ulike perioder. Med unntak av en bolig, er samtlige hus vedlikeholdt og i flittig bruk. I løpet av de siste årene er det gjort omfattende restaurering på driftsbygningen tilhørende gnr. 14/6 og på hovedbygningen på Lavoll gnr. 14/1.

Hovedbygningen på eiend. 14/1 ...

har gjennomgått omfattende restaurering.

Hovedbygningen 14/2.

Bygninger eiend. 14/5.

I den solide tømmerbygningen på gno.14/2 er interiøret intakt med interessante innvendige dekorelementer i bevart, blant annet panelt himling og sjablondekor langs taket i stua.

Bygninger eiend. 14/6.

Driftsbygning 14/6.

Hovedbygningen på Lavoll gno.14/1 er restaurert etter bygningsantikvariske retningslinjer og med støtte fra kulturetaten i Troms fylkeskommune. Huset ble oppført i første halvdel av 1800-tallet, men er snudd og bygget om i løpet av 1890-årene. Siden den gang er det nærmest uendret.

Den vakre fjøsbygningen tilh. 14/6 ble på 1920-tallet flyttet fra prestegården i Berg og har fine detaljer, solid natursteinsmur og et intakt interiør. Bygningen er i de senere år restaurert for et betydelig beløp.

Hovedbygning 14/4.

Hovedbygning 14/3.

4.4 Samiske kulturminner

Fra ulike kilder (skattelister, stadnamn, muntlig tradisjon) er det dokumentert samisk bruk og bosetting i Bergsfjorden, både inne i Bergsbotn, på Finnsæter og på Lavoll. Mest relevant i denne sammenheng er påvisningen av runde gammetufter nedenfor våningshuset på bnr 2 Lavoll; to tufter med godt markerte voller, samt en eller flere usikre tufter. Disse som kan relateres til en opplysning i Berg og Torsken bygdebok I om at det bodde ”3 finnar på garden utan bygselbrev” i en periode gården ”lå øde” mellom 1722-55. Det finnes dessuten muntlig tradisjon om gammetufter ved Båtneset mellom Lavoll og Smevika, men landskapet her er så gjengrodd at det er vanskelig for legfolk å finne synlige spor i terrenget. Det forutsettes at hele området blir grundig befart og registrert av kulturminneetaten i fylket.

Samiske kulturminner eldre enn 50 år er automatisk fredet etter Kulturminneloven.

Tuftene på bakken foran det gamle tømmerhuset gir kulturlandskapet en etnisk dimensjon som ivaretas den dag i dag av reindrifta i dette området. Innmarka på Lavoll blir snøfri svært tidlig og utgjør et særdeles verdifult beiteområde, spesielt etter snørrike vintre.

4.5 Krigsminner

På Flatneset er det ruiner etter et tysk kystfort som skriver seg fra perioden 1942-44. Det er et omfattende anlegg som strekker seg fra Torvikholmen og helt til lykta på Flatneset, og omfatter rester etter veger, fundamenter, observasjonsposter, skyttergraver, kanonstillinger, bunkerser og andre objekter. Fra Flatneset lykt og langs ryggen opp til Jobomyra er det også diverse installasjoner som skriver seg fra dette kystbatteriet.

Beliggenheten på spissen av Flatneset er naturligvis strategisk meget velvalgt, etter som man her har kontroll med hele ytre del av Bergsfjorden. Det samvirket med et tilsvarende fort på Berg, tvers over fjorden, og oppdraget var å beskytte grafittverket på Skalands mot angrep. På Ertnøya i

Bergsøyan skal det ha vært en framskutt observasjonspost som rapporterte om mistenkelig aktivitet i området.

Kystfortet på Flatneset sorterte administrativt under artillerigruppe Senja som ble opprettet i mars 1941. Flatneset batteri bestod av seks 15,6 cm Schneider-kanoner av fransk opprinnelse, produsert i 1917 og brukt under 1. verdenskrig. De hadde en rekkevidde på ca. 17 000 meter.

Lokalbefolkningen kan fortelle detaljerte historier om det tyske nærværet, da folk i Smevika nærmest over natta fikk krigen inn på livet. På kort tid ble en fredfull del av utmarka der de hadde dyr på beite, tok torv og plukket bær, invadert av flere hundre soldater og omgjort til en avsperrt og strengt bevoktet militærleir, der kanonene rett som det var ble avfyrt mot mål i nærområdet.

Når vi har gått så vidt grundig i detalj om dette spesielle kulturminnet, er det fordi det praktisk talt er ukjent for folk i kommunen og at det er meget godt bevart. Sammen med de øvrige kulturminnene i området utgjør det et stort kunnskapspotensiale i forhold til formidlingen av den nære fortida.

Rester etter tysk kanonstilling, Nordre Flatneset.

4.6 Et mangfoldig kulturminneområde

Summen av fredede, verneverdige og andre kulturminner under Lavoll og Smevika representerer et tversnitt av Bergs lokale historie; fra den tidligste bosettinga i forhistorisk tid til fiskerbondetilpasning i etterkrigsårene. De utgjør en betydelig pedagogisk ressurs for bl.a. skolene i nærmiljøet, der lokaltilpasset historiundervisning står sentralt i de nye lærerplanene. Bortsett fra de fredede kulturminnene, står krigsminneområdet på Flatneset etter vårt skjønn i en særstilling, hvis omfang og tilstand bør tilsi lovpålagt vern. Det samme kan sies om enkelte av de mest autentiske og vel bevarte bygningene.

Kulturminnene og bebyggelsen i det planlagte utbyggingsområdet har verdi som kulturarv med betydning for utformingen av en lokal sjølførståelse. Enkelte spor etter virksomheten i dette området, har sågar nasjonal betydning og verdi. Til sammen gjør de det mulig å fortolke og forstå dette bydesamfunnets tilpasning til livet på yttersida.

Troms Kraft sine foreliggende planer for industriutbygging på Flatneset, reduserer og destruerer materiell kultur av betydning for framtidig forskning og pedagogisk virksomhet. De inngrep og installasjoner som planlegges, har omfang og dimensjoner som vil gjøre området verdiløst for bruk i pedagogisk sammenheng. Utbyggingsplanene er uforenlige med bruken av området til rekreasjon, med de konsekvenser det vil få for vern og vedlikehold av bygninger med kulturhistorisk verdi.

5 Fauna

5.1 Fugleliv

Vindmøllers negative effekt på fuglelivet er et problem som tas mer og mer alvorlig internasjonalt, i takt med de enorme utbyggingsplaner for marine vindparker; bare i områdene rundt Nordøst-Atlanteren er det planlagt over 13.000 turbiner i følge en rapport fra Working Group on Seabird Ecology innenfor det internasjonale havforskningsrådet ICES. Og selv om det planlagte vindkraftverket på Flatneset ikke er plassert i et typisk sjøfuglområde, forutsetter vi at denne problematikken tas alvorlig av utbygger og gis full oppmerksomhet i de konsekvensutredninger som foretas.

Anlegg og drift av svære vindmøller på opptil 180 meters høyde kan påvirke fuglelivet på mange ulike måter, der kollisjonsfaren bare utgjør en av mange risikofaktorer. Kollisjon med rotorblad representerer død eller dødelig skade på fuglen; dette gjelder så vel fugl på trekk som stasjonære arter. Andre effekter kan dreie seg om negative inngrep i habitatet under anleggsperioden, støy under vedlikehold og drift av anlegget, som igjen kan forårsake at de artene som hekker eller har tilhold i området blir fortrenget.

Etter det vi kan se ikke er det ikke foretatt noen omfattende kartlegging av fuglelivet i det berørte området, verken i tilknytning til Lavollskjosen verneområde eller i og nær det aktuelle anleggsområdet. Utkastet til verneplan har som sagt en opplysning om at vade- og andefugler benytter området under trekket vår og høst. På strandengene og myrene hekker bl.a. tjuvjo, småspove, rødstilk og vipe, og det er også mye gås på trekk her vår og høst.

Det er først og fremst artene som lever i skogs- og fjellområdet nedenfor Flobjørn og i Lavollsmarka som vil bli direkte berørt av den planlagte utbygging, foruten fugl på trekk

gjennom området. I mangel av en faglig kompetent kartlegging må vi her stole på hva lokale observatører kan fortelle om fuglelivet etter å ha lært området å kjenne gjennom regelmessig bruk.

I Stavskaret fra Strupen og opp mot Lille Flobjørn har det i alle år hekket rovfugl; mest sannsynlig er det snakk om musvåk. I samme område hekker også ugle (kattugle eller perleugle).

Storlia, ut over Lille Flobjørn med Lavollsmarka og ut til Flatneset, er kjent som et godt orrfuglterreng. Her er også observert rugde. Tettheten varierer fra år til år, men det synes som om det er en fast stamme her. I området Lille Flobjørn-Flatneset er det påvist ørnereir, og observasjoner fra vinter/vår 2004 tyder på at det er et havørnpar som har tilhold her, selv om man ikke kan fastslå at hekking er årviss. På Jobomyra og Stormyra ovenfor Flatneset er det hekkende tjyvjo. I hele det aktuelle området er det en fast bestand av rype.

5.2 Jakt og skadevirkninger på jaktterreng og jaktmuligheter

Det har til alle tider blitt drevet småviltjakt i det aktuelle utbyggingsområdet, både av grunneierne og andre beboere på Senja. Hovedsakelig er det jaktet på rype og orre, men også hare i gode perioder. Rypebestanden har vært noe varierende, men det er en viss mengde stamfugl her hele året. Bare i området fra Lille Flobjørn og vestover Flatneset er det gjennomsnittlig 10 til 20 par liryper som hekker. Størrelsen på kullene er variable fra år til år. Flatneset ligger slik til at det er et stort trekk av rype mellom Bergsøyene og fastlandet. Spesielt tidlig på høsten er dette merkbart. Det er også bestand av fjellrype i Flobjørnområdet. Denne trekker naturlig ned i skogen deler av året og kan således bli berørt av utbyggingen.

Storlia og Lavollsmarka, det skogsterreng som berøres av meldingen, er viden kjent blant jegere på Senja for sin gode bestand av orrfugl. Det er vanskelig å komme med noe bestandsanslag, men det observeres årlig en god del fugl i området.

Elgbestanden er betydelig, og det synes som antall dyr øker fra år til år. I 2004, før meldingen fra Troms Kraft produksjon AS var kjent, har grunneierne gitt tilsagn til et jaktlag fra Finnsæter om elgjakt her. Søknad om godkjenning av elgvaldet og fellingstillatelse er for tiden til behandling i Berg kommune, og det forventes at fellingstillatelse vil bli gitt.

Andre jaktbare arter er hare, gås og and. Av disse artene er det antakelig bare gås og and som vil bli berørt av utbyggingen. Risikomomentet her er kollisjonsfaren, som er beskrevet i kapitlet foran.

Som konklusjon vil vi uttrykke bekymring for viltbestanden i området dersom utbyggingen blir gjennomført. Usikkerheten er stor når det gjelder vindmøller som "dødsfeller" for fugl i flukt, og vi er også bekymret for hvilken forstyrrende effekt vegutbygging, støy og økende aktivitet vil ha

for bestanden av alt vilt. Konsekvensene for faunaen av utbygging og drift av et vindkraftverk må i alle fall dokumenteres grundig før vi kan si om det vil være noe å jakte på her i framtida. Som vi tidligere har vært inne på, mister naturen sin verdi som turterreng ved en eventuell utbygging; dette har med områdets karakter å gjøre. Vi kan heller ikke tenke oss at noen vil finne det attraktivt å gå på jakt i et industriområde.

6 Næringsinteresser

6.1 Reindrift

Leder for Nordre Senja Reinbeitedistrikt, Randi Anthonsen Skum, uttaler på vår forespørsel følgende om reindriften i området:

"Flatneset med tilliggende områder utgjør et meget sentralt beiteland for reindriften og må sees i sammenheng med den totale bruk av distriktet som helårsbeite. Området Flatneset er snøfattig om vinteren og er på bakgrunn av dette en viktig del av distriktets vinterbeiter. Både m. h.t. at området er snøfattig om våren, og er et flatland gjør at Flatneset også anvendes som kalvingsområde (vårvinterbeite).

Kalvingsområder er en minimumsfaktor i distriktet, fordi kun få områder kan anvendes til dette formål. For å kunne bruke et område til reinkalving, må det bli tidlig bart om våren, ha skog og ikke inneholde bratte fjellskrenter og store elver som i seg selv utgjør en fare for nysfødte reinkalver. Distriktet kan ikke eksistere uten egnede områder for kalvingsland, da kalv utgjør avkastningen i næringen."

Ut fra dette forstår vi det slik at reinbeitedistriktet i området er kritisk til utbyggingsplanene, og helst ser at Troms Kraft Produksjon AS velger et annet sted for lokalisering av et evt. vindkraftverk på ytre Senja.

Dette vil fremgå av det høringssvaret som reinbeitedistriktet selv vil avgi direkte til NVE.

6.2 Turisme - Prosjektet Nasjonale Turistveger

Det foreligger i dag Stortingsvedtak om at 18 strekninger i Norge skal få status som *nasjonale turistveger*, der en av strekningene går gjennom Berg kommune, nettopp gjennom området der det aktuelle vindkraftverket er planlagt.

I premissene for etableringen av nasjonale turistveger har Stortinget uttalt blant annet følgende:

”Statens vegvesen skal legge til rette for en reise i harmoni med det ytre landskap og ens eget indre gjennom prosjektet `Nasjonale turistveger`. En reise langs fjorder, kyst, fjell og fossefall der tiden står stille og nåtid og historie smelter sammen. En reise som favner Norge og norsk natur og byr turister fra innland og utland på naturopplevelser av verdensklasse.

”Dette skal være nasjonale turistveger – minnerike kjøreturer gjennom et mangfold av kontraster i natur, kultur og klima. Turistvegene skal tilby det langsomme livet, alternativ til stress og mas. Det skal utformes stoppesteder for rast og parkering for fotturer og fotografering, ut fra strenge kvalitetskrav til harmoni med omgivelsene som forsterker opplevelsen av naturen”.

Disse premissene har Berg kommune gitt sin tilslutning til tidligere, og forståelig nok – etter som den aktuelle strekningen tar den reisende med til noe av det mest storslåtte Senja har å by på. Med de utbyggingsplaner for vindkraft som er tenkt gjennomført langs kysten av Nord-Norge, skjønner man at flere og flere miljøer nå stiller seg skeptiske både til utbyggingstempoet og den vilkårligheten som synes å herske når det gjelder lokaliseringa av de enkelte prosjektene. Noen steder, som på Nordkapplataet, er ikke plasseringen av gigantiske vindmøller forenlig med ”stedets sjel”, og dermed ikke med de kvaliteter ved stedet som gjør at flere hundre tusen turister reiser dit hvert år.

Også Senja-kommunene har turisme som satsingsområde, og det nasjonale turistvegprosjektet kan bidra til at enda flere får sjansen til å oppleve det enestående produktet som naturen på ”yttersia” representerer. Vi vil likevel mene at heller ikke dette produktet vil ha samme kvalitet og samme tiltrekningskraft om det blir gjenstand for en industriutbygging av dette slaget.

Omfattende tekniske inngrep som ruver mot himmelen, og er synlig langs hele vegstrekningen mellom Hamn og Skaland kan i alle fall ikke sies å stå i ”*harmoni med omgivelsene*” eller bidra til å forsterke ”*opplevelsen av naturen*”, slik tanken bak satsingen på nasjonale turistveger er. Vi tror snarere at noen kan finne på å tenke i retning av at ”her er det noen som ikke har visst hva de foretok seg”.

6.3 Turisme på ”Yttersida”

Ytre Senja har åpenbart et stort potensiale for utvikling av turisme. Trekkplasteret er først og fremst naturkvalitetene, enten man ferdes langs vegen eller opplever det storslåtte kystlandskapet fra sjøsida. Her er fantastiske muligheter for fritidsfiske både i elver og vassdrag og ute på storhavet.

At folket finner veien hit, vitner blant annet besøkstallene på Senja-trollet om: her har Leif Rubach faktisk utviklet en av de største turistmagnetene i fylket med utrolige 45.000 besøkende i løpet av året. Alle ære til gründeren selv og de ingrediensene suksessen bygger på, nemlig kombinasjonen av sagn, fortellinger, ”folklore” og en vill idé, men det er likevel tvilsomt om prosjektet hadde blitt like vellykket uten kulissene rundt Trollet og Troll-parken.

Det samme gjelder overnattingsstedet *Hamn i Senja*, kåret til Årets reiselivsprodukt i 1995, som også markedsfører seg sterkt ved å spille på naturopplevelsene: ”*Storhavet, de mektige fjellan, nærkontakten med vær og vind, og ikkje minst den historia som kvile over Hamn, vil prege deg, vil få deg til å minnes – og lengte telbake hit.*” (www.hamnisenja.no)

Begge disse innarbeidete reiselivsproduktene vil få vindkraftverket i silhuett mot de mektige fjellene rundt Bergsfjorden.

Vi tror at det er mer enn en myte at turistene kommer til Nord-Norge for å se og oppleve uberørt, vill og vakker natur, ett av de siste områdene i Europa der det ennå er mulig å utvikle konseptet ”grønn turisme”. Forvaltningen av dette produktet skal selvsagt ikke stå i vegen for en sunn bygdeutvikling, men i visse situasjoner tror vi faktisk det er nødvendig å foreta et valg mellom kortsiktig ”brødpolitikk ” der man står med lua i handa og bukker ukritisk til ”framskrittet”, og en mer langsiktig, verdibasert tenkning der hensynet til natur og miljø står i fokus.

Hamn i Senja. Foto fra Berg kommunes nettsider.

7 Skadevirkninger, ulemper, konklusjon

Undertegnede grunneiere og øvrige interesserte vil med bakgrunn i foranstående argumentasjon protestere på den utbyggingen som planlegges i meldingen fra Troms Kraft Produksjon AS. De viktigste argumentene mot vindkraftverket kan oppsummeres slik:

7.1 Nedbygging av natur og visuell forurensing

Etablering av 125 meter høye vindmøller + en 5 m bred veg i et småskalaområde som Flatneset, viser en total mangel på forståelse for inngrepets konsekvenser i det aktuelle landskapet. Utbyggingsområdet består av en 200 m høy åsrygg som på sine steder er kun 30 meter bred, hvilket innebærer at hele strekningen fra Flobjørnvann til Flatneset i praksis blir et industriområde, ubrukelig til friluftsmål. En veg gjennom området vil ikke øke tilgjengeligheten til området, som utbyggeren reklamerer med, den vil derimot frata brukerne all følelse av å ferdes fritt i naturen. Med skremmende teknologiske installasjoner tett innpå seg vil det heller ikke være mye natur igjen å oppleve; beboere og andre brukere av dette populære turterrenget blir altså avskåret mulighetene til å plukke bær, gå på jakt og ellers nyte friluftslivets gleder.

Den visuelle forurensing vil omfatte et mye større område enn nærområdet for vindkraftverket, som følge av at Flatneset ligger midt i Bergsfjorden og er synlig fra praktisk talt hele fjorden. Noen av de manipulerede bildene i denne høringsuttalelsen anskueliggjør inngrepets karakter og virkning i et sjeldent vakkert kystlandskap.

7.2 Skremmende nærhet, støy og blink

Ved valg av utbyggingssted for vindkraftverket har utbyggeren ikke tatt hensyn til

nærheten til eksisterende bebyggelse. Utbyggeren sier selv i sin melding (s 8) at avstanden til bebyggelse bør være minst 500 meter. For noen av husene vil avstanden til vindmøller være under 300 meter, en nærhet som vil virke truende fordi vindmøllene ruver mot horisonten, over hustakene. Erfaringer blant annet fra Danmark gir grunn til bekymring: beboere i områder nær vindkraftverk vil oppleve meget sjenerende støy og refleksblink fra vindmøller i drift. De danske nettstedene *windpower.dk* og *g.wind.com* har mer dokumentasjon om dette.

7.3 Nærhet til landskapsvernområde

Utbyggeren sier selv i meldingen (s. 8) at man skal unngå områder som omfattes av verneplaner eller fredningsvedtak.

I dette tilfelle mener vi at grensa for tilbørlig nærhet til et landskapsvernområde er overskredet, i og med at både selve installasjonene (vindmøller og servicebygg) og tilhørende veg vil komme tett innpå Lavollkjosen landskapsvernområde. Dette vil ødelegge mye av hensikten med verneområdet, og det vil foreligge fare for at vegen kan endre det hydrologiske systemet som gjør plantelivet og fuglelivet i Lavollkjosen verneverdig.

Negative konsekvenser av en eventuell utbygging må utredes.

I visuell nærhet til det planlagte industriområdet er det også foreslått etablert et landskapsvernområde og et naturreservat i ytre Bergsfjorden. Vindkraftverket vil ikke komme i direkte konflikt med disse, men vil være klart skjemmende i forhold til landskapets estetiske kvaliteter.

7.4 Kulturminner kan ødelegges

Vår gjennomgang har vist at det finnes det mange kulturminner i området, både norske, samiske og krigsminner, som vil bli berørt av en eventuell utbygging. Vi frykter at disse kulturminnene kan gå tapt, vil bli skadet og/eller miste sin verdi. For ikke å komme i konflikt med grensene for landskapsvernområdet, vil for eksempel en nedføringskabel måtte krysse et område på gården Lavoll der det er påvist gammetufter.

Kulturminners funksjon som samfunnets kollektive minne er åpenbar, men det må også føyes til at de er emosjonelle forankringspunkter som knytter beboerne ekstra sterkt til stedet og de menneskene som har levd her før. Flere av grunneierne er født og oppvokst her og føler naturlig nok at den planlagte utbyggingen berører dem sterkt følelsesmessig.

7.5 Skadevirkning på fauna

Faunaen i området er artsrik, særlig gjelder dette fuglelivet. Vi er bekymret for at bestanden av rype, orrfugl, ørn og hauk vil bli berørt av vindkraftverket. Erfaringer fra andre land tyder på at vindmøllers negative effekt på fuglelivet er betydelige.

Vindmøllene er planlagt plassert nettopp i det området der orrfugl og rype hekker.

Det er også her jakta på disse fugleartene utøves. Vi er redd for at all småviltjakt i området vil bli ødelagt. Konsekvenser av en evt. utbygging må utredes.

I år var det planlagt å påbegynne elgjakt på utmarkseiendommene tilhørende gnr 14. Vi er redd for at elgbestanden vi sky unna for vegtraseen og vindmøllene, slik at elgjakt vil umuliggjøres. Dette må utredes.

Skadevirkninger og ulemper for reindrift i området må utredes.

7.6 Materielle verditap

Det er hevet over tvil at fritidseiendommene på Lavoll og i Vika vil miste sin rekreasjonsverdi, og dermed også sin markedsverdi. De siste åra er det lagt ned en betydelig innsats i å restaurere og vedlikeholde bygningene i området. Et vindkraftverk vil gjøre stedet ubeboelig, med de økonomiske tap det representerer for den enkelte grunneier. Et eventuelt salg av hyttetomter i framtida vil heller ikke være aktuelt.

Vedlegg 1

UNDERSKRIFTSLISTE

Følgende har gitt sin tilslutning til dette høringssvaret:

Astri Fremmerlid			Grunneier eiendommen 14 / 1
Solbjørg Hoel	”	”	14 / 3
Judith Gundersen	”	”	14 / 3
Olav Hoel	”	”	14 / 5
Jon – Are Hoel	”	”	14 / 5
Siv Elsa Hoel	”	”	14 / 5
Arnstein Smevik	”	”	14 / 5
Evald Lind	”	”	14 / 6
Kristian Lind	”	”	14 / 6

Harald Lind	”	”	14 / 6
Gerd Motrø	”	”	14 / 6
Arnfinn Heitmann	”	”	15 / 18

Vedlegg 2

Flertall, 25. mai 2004

Flertall vil avvente vindmølleparker

Det er flertall på Stortinget for en avventende holdning i spørsmålet om bygging av vindmølleparker i Norge, men enkelte prosjekter skal få gå sin gang.

BJØRN SIGURD LARSEN
larsen@stortinget.no, 74 12 12 65

– Vi har ikke tatt endelig stilling og vi står fortsatt på målet om tre terrawattimer med kraft fra vindmøller.

Men dette blir nok mer krevende enn vi trodde for et par år siden, sier energipolitisk

talskvinne i Ap, Sylvia Brustad (bildet).

Hun viser til at motstanden mot vindmøller er blitt sterkere, både fra miljøvernorganisasjoner, samer, og fra dem som lever av turisme.

– Jeg tror det er behov for en breiere oversikt, men prosjektene som er på gang må få gå sin gang, sier Brustad.

SV for samlet plan

Hallgeir Stangeland er nestleder i energi- og miljøkomiteen i Stortinget og SVs energipolitiske talsmann. Han er i ferd med å utforme et forslag for SV-gruppa som konkluderer med at det må foretas en samlet vurdering av vindmølleprosjektene i Norge:

– Men det betyr ikke at jeg vil foreslå full stopp i alle planene. Vi må vurdere hvert prosjekt for seg. Noen vil måtte vente på en samlet vurdering, mens andre prosjekter vil kunne gå sin gang, sier Stangeland.

Klart syn fra Frp
Per Sandberg, Frp (bildet)

støtter fullt ut partiets fraksjon i energi og miljøkomiteen, som ønsker en samlet, nasjonal vurdering av vindmølleparker. Sandberg

viser til kommunikasjonsdirektør i Statnett Tor Inge Akselsen, som har uttalt at skattyterne vil få en regning på minst fem milliarder kroner dersom planene for vindmølleutbygging i Nord-Norge alene gjennomføres. Ifølge Akselsen er årsaken at kraften ikke kan brukes i landsdelen selv, men må overføres til regioner med underskudd på kraft, som er Sør-Trøndelag og Østlandsområdet.

– Nå er ikke planene om vindmøllepark i Ytre Namdal i Nord-Trøndelag like kostbare. Poenget er at uansett hvor det bygges blir det enorme subsidier. Derfor bør vi avvente en samlet vurdering før spaden settes i jorda for flere vindmølleprosjekter, sier Sandberg, som også viser til at EU-landene ennå ikke har bestemt seg for hvilke nivå de skal legge seg på når det gjelder å subsidiere slike ting som vindkraft utstyrt med grønne sertifikater.

– Men jeg skal innrømme at dette også handler om at jeg mener det er mer fornuftig å subsidiere rørnnettverk for gass framfor vindmølleprosjekter, sier Sandberg.

Møtter for alle penga

Venstres nestleder og parlamentariske leder Trine Skei Grande (bildet), ser ingen motsetning mellom en samlet plan og prosjektene som er på gang:

– Vi Venstre er grunnleggende positive til vindkraft og vindmøller.

Vi mener det også er nødvendig med en samlet plan for vindkraft, på lik linje med samlet plan for vannkraft og laks osv., sier Grande, og fortsetter:

– For oss er det uaktuelt å stanse prosjekter som allerede har fått tillatelse. Jeg mener det heller ikke er noe problem å la prosjekter som er under vurdering få gå sin gang, sier Grande.

– Er denne saken diskutert i regjeringen?

– Nei. Og jeg skal heller foregripe hva regjeringen mener, men jeg tror ærlig talt ikke at det er uenighet i regjeringen rundt utbygging av vindmøller, sier Grande.

9012 Tromsø
telef 77 61 14 82 / 917 13884
e-mail: k-lin2@online.no

Tromsø 26. mai 2004

Norges vassdrags- og energiverk (NVE)
Postboks 5019 Majorstua
0301 OSLO

Flatneset Vindkraftverk – hørings svar fra grunneiere

Vi viser til

- 1)
Troms Kraft Produksjon AS ”Melding om planlegging av Flatneset Vindkraftpark og tilhørende nettilknytning i Berg kommune” datert 11.03.04
- 2)
Offentlig møte om meldingen 24.03.04 på Skaland
- 3)
Offentlig kunngjøring om meldingen i dagspressen 23.03.04

I ovennevnte melding, i kunngjøringer i dagspressen og i møtet på Skaland ble det invitert til høringsuttalelse vedrørende utbyggingsplanene fra grunneiere og andre berørte. Frist for innlevering til NVE ble satt til 01.06.04.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra berørte parter i henhold til vedlagte underskriftsliste.

Med hilsen for grunneiergruppen

Kristian Lind

Kristian Lind
Prost Schielderupsgt 14 B
